

Een gesprek met André Claassen (BMF) en Jan van den Broek (biologische boer)

Samenwerking natuurbeheer en bioboeren

Gronden die in bezit zijn van Terrein Beherende Organisaties (TBO's) kunnen voor boeren een welkome uitbreiding van hun areaal zijn. Hoewel de gebruiksvoorschriften vaak heel goed aansluiten bij de biologische uitgangspunten, blijkt dat het aandeel biologische boeren onder de pachters relatief toch niet groter is als het aandeel gangbare boeren.

Hoe komt het dat de TBO's en biologische boeren elkaar niet beter weten te vinden? André Claassen, projectleider bij de Brabantse Milieufederatie (BMF), geeft antwoord. "Dat is inderdaad opmerkelijk. Met ondersteuning van de provincie hebben we geprobeerd die vraag te beantwoorden. Op het eerste gezicht lijken de getallen enorm. Alleen al in Brabant worden 12000 ha van de TBO's

gebruikt door boeren. In de praktijk echter blijkt er een aantal beperkingen aan die gronden vast te zitten."

Biologische boer Jan van den Broek vult aan: "Een deel van die gronden is slechts tijdelijk beschikbaar omdat het later (bijvoorbeeld als de verwerving compleet is) opnieuw wordt ingericht voor een ander natuurdoeltype. Daarnaast werken de TBO's vaak met tijdelijke pacht of inscharing om de vrijheid te hebben het beheer aan te passen. Voor biologische boeren is tijdelijke grond niet te gebruiken in verband met de omschakelingsperiode. Grond is letterlijk de basis van ons bedrijf en voor bioboeren is het belangrijk een duurzame relatie te onderhouden met die grond. Bioboeren kunnen en willen niet ad hoc inspelen op vrijkomende grond, mestafzet of voer enzovoort. Bloemrijke akkers of weidevogelgrasland zijn bijvoorbeeld interessanter. Maar ook hier mag niet onbeperkt geboerd worden omdat er natuurdoelen verwezenlijkt moeten worden."

Natuurdoelen

André Claassen legt het verder uit. "De eerste en enige hoofdtaak van de beheerders is en blijft het zorgen voor de natuur en het landschap, een taak waarbij ook belastinggeld wordt ingezet. Grond in bezit van de TBO's moet er dus anders uitzien dan grond van anderen. In vaktaal heet dat: er moeten natuurdoelen gehaald worden. In de praktijk betekent het dat deze gronden verschrallen. Het aandeel zeldzame planten en dieren neemt toe en de productie van de grond neemt dan vaak af. Gelukkig zien steeds meer beheerders dat een lichte bemesting met ruwe mest ook betere natuurresultaten oplevert. Sterker nog: verschrallingsproeven met een kleine K-bemesting laten zien dat dit de verschralling zelfs versnelt."

"Nou, ik vraag me wel af wat het verschil is tussen goed beheerde biologische grond en natuurgrond in agrarisch beheer?" Jan van den Broek zou het niet weten. "Het is al

André Claassen:
"Door te investeren in echte samenwerking
is er winst voor zowel boeren als TBO's"